KOMISJA
EUROPEJSKA

Strasburg, dnia 15.4.2014 r.
COM(2014) 18 final

2014/0008 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie podpisania, w imieniu Unii Europejskiej, i tymczasowego stosowania Umowy o wspólnym obszarze lotniczym między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi a Ukrainą

UZASADNIENIE

1. Kontekst wniosku

- Podstawa i cele wniosku

Umowa o wspólnym obszarze lotniczym pomiędzy Unią Europejską i jej państwami członkowskimi a Ukrainą została wynegocjowana przez Komisję zgodnie z upoważnieniem udzielonym przez Radę w grudniu 2006 r.

Rynek usług lotniczych między UE i Ukrainą jest znaczący.

Ruch lotniczy obejmuje ponad 4 mln pasażerów (źródło: Eurostat 2012), i w ciągu ostatnich 10 lat zwiększał się corocznie średnio o 17 %. Skala przewozu towarów drogą lotniczą również rośnie – w tym samym okresie odnotowano w tej dziedzinie dwukrotny wzrost. Warto również zauważyć, że ruch lotniczy między UE i Ukrainą stanowił prawie 43 % całkowitego międzynarodowego ruchu lotniczego na Ukrainie w ciągu ostatnich 4 lat.

Ruch lotniczy między UE i Ukrainą regulują obecnie umowy dwustronne zawarte przez poszczególne państwa członkowskie z Ukrainą. Negocjowanie kompleksowych umów o komunikacji lotniczej z państwami ościennymi w przypadkach, w odniesieniu do których wykazano wartość dodaną i korzyści gospodarcze płynące z takich umów, stanowi część unijnej polityki w zakresie zewnętrznych stosunków w dziedzinie lotnictwa. Umowa taka w szczególności ma na celu:

– stopniowe otwieranie rynku w zakresie dostępu do tras i zdolności przewozowych na zasadzie wzajemności;

– zapewnienie konwergencji regulacyjnej i skutecznego przestrzegania przez Ukrainę prawodawstwa UE w dziedzinie lotnictwa; oraz

– zapewnienie podmiotom gospodarczym niedyskryminacji i równych szans.

- **Kontekst ogólny**

W wytycznych negocjacyjnych jako ogólny cel negocjacji określono wynegocjowanie kompleksowej umowy o transporcie lotniczym, której celem jest stopniowe i wzajemne otwarcie rynku oraz zapewnienie konwergencji regulacyjnej i skutecznego wdrażania wymogów i norm unijnych.

Zgodnie z wytycznymi negocjacyjnymi obie strony parafowały dnia 28 listopada 2013 r. projekt Umowy z Ukrainą.

- **Obowiązujące przepisy w dziedzinie, której dotyczy wniosek**

Postanowienia Umowy mają pierwszeństwo w stosunku do odpowiednich postanowień dwustronnych umów o komunikacji lotniczej istniejących między państwami członkowskimi a Ukrainą. Jednakże istniejące prawa przewozowe, które wynikają z tych umów dwustronnych i które nie są objęte zakresem Umowy, mogą być w dalszym ciągu realizowane, pod warunkiem że nie wiążą się z dyskryminacją względem państw członkowskich i ich obywateli.

- **Spójność z pozostałymi obszarami polityki i celami Unii**

Zawarcie kompleksowej umowy o transporcie lotniczym z Ukrainą jest ważnym elementem rozwoju zewnętrznej polityki UE w dziedzinie lotnictwa i istotnym

aspektem unijnej polityki sąsiedztwa oraz procesu tworzenia wspólnego europejskiego obszaru lotniczego, zgodnie z komunikatem Komisji COM(2012)556 final pt. „Unijna polityka w zakresie zewnętrznych stosunków w dziedzinie lotnictwa – jak sprostać przyszłym wyzwaniom?”.

2. Konsultacje z zainteresowanymi stronami oraz ocena skutków

Zgodnie z art. 218 ust. 4 TFUE Komisja przeprowadziła negocjacje w porozumieniu ze specjalnym komitetem.

Ponadto w trakcie negocjacji Komisja konsultowała się z zainteresowanymi stronami.

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Metody konsultacji, główne sektory objęte konsultacjami i ogólny profil respondentów

Komisja przeprowadziła konsultacje z zainteresowanymi stronami, zwłaszcza w ramach forum doradczego składającego się z przedstawicieli przewoźników lotniczych, portów lotniczych oraz związków zawodowych.

Streszczenie odpowiedzi oraz sposób ich uwzględnienia

Wszystkie uwagi zainteresowanych stron, głównie związane z zapewnieniem równowagi między otwarciem rynku a spełnieniem przez Ukrainę wymogów i norm UE w dziedzinie lotnictwa, zostały w należyty sposób uwzględnione podczas opracowywania stanowiska negocjacyjnego Unii. Po zakończeniu negocjacji zainteresowane strony potwierdziły, że chciałyby, aby Umowa została podpisana i wprowadzona w życie.

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy specjalistycznej**

Nie zaistniała potrzeba skorzystania z pomocy ekspertów zewnętrznych.

- **Ocena skutków**

Podobnie jak w przypadku innych umów między UE a krajami trzecimi, oczekuje się, że ze względu na liberalizację rynku między UE a Ukrainą nastąpi otwarcie nowych połączeń między portami lotniczymi stron. Przewiduje się również wejście na rynek nowych linii lotniczych. Zmiany te mogłyby wzmocnić konkurencję i zapewnić konsumentom większy wybór i korzystniejsze ceny. Ponadto jest to pierwsza taka Umowa, która (jednostronnie) przyznaje przewoźnikom z UE możliwość wykonywania przewozów kabotażowych w trybie samodzielnym i łączonym na ukraińskim rynku krajowym.

Ponadto wprowadzenie w życie przez Ukrainę unijnych wymogów i norm lotniczych we wszystkich aspektach dotyczących działalności linii lotniczych (na przykład dotyczących bezpieczeństwa, zarządzania ruchem lotniczym, ochrony, norm społecznych i ochrony środowiska) umożliwi ustanowienie uczciwych warunków konkurencji dla wszystkich linii lotniczych. Ponadto Umowa otwiera możliwości inwestycyjne dla przewoźników lotniczych każdej ze stron poprzez wzajemne umożliwienie posiadania pakietów większościowych, co ułatwi rozwój linii lotniczych i będzie sprzyjać konsolidacji tego sektora. Umowa ułatwi również różne kwestie związane z prowadzeniem interesów, ponieważ umożliwia ona skorzystanie z szeregu

opcji biznesowych, których celem jest ułatwienie działalności przewoźników lotniczych, dotyczących np. umów o dzieleniu oznakowania linii, obsługi naziemnej, leasingu, transportu intermodalnego, jak również prawa do postoju w nocy w portach lotniczych obu stron.

W szerszym kontekście rynki lotnicze UE i Ukrainy będą się stopniowo stawać coraz bardziej powiązane ze sobą, a także będą się stopniowo rozszerzać.

3. Aspekty prawne wniosku

- **Krótki opis proponowanych działań**

Umowa stwarza równe i jednolite warunki dostępu do rynku dla wszystkich unijnych przewoźników i określa nowe mechanizmy współpracy między Unią Europejską a Ukrainą w zakresie regulacji i konwergencji w obszarach mających zasadnicze znaczenie dla bezpiecznego i skutecznego wykonywania przewozów lotniczych.

Umowa pozwala na objęcie jej postanowieniami 28 państw członkowskich, zapewniając niedyskryminujące stosowanie tych samych przepisów i przynosząc korzyści wszystkim unijnym przewoźnikom lotniczym niezależnie od ich przynależności państwowej. Przewoźnicy ci uzyskają dzięki niej swobodę wykonywania przewozów między każdym punktem w Unii Europejskiej i każdym punktem na Ukrainie, co obecnie nie jest możliwe.

Umowa składa się z części zasadniczej określającej główne zasady oraz z siedmiu załączników: załącznika I, dotyczącego obowiązujących wymogów i norm UE; załącznika II, dotyczącego uzgodnionych połączeń i określonych tras; załącznika III dotyczącego postanowień przejściowych; załącznika IV, zawierającego wykaz certyfikatów, które muszą być uznawane; załącznika V, zawierającego wykaz państw, o których mowa w art. 17, 19 i 22 oraz w załącznikach II i III do Umowy; załącznika VI, dotyczącego przepisów proceduralnych; oraz załącznika VII dotyczącego kryteriów, o których mowa w art. 26 ust. 4 Umowy.

- **Podstawa prawna**

Artykuł 100 ust. 2 w związku z art. 218 ust. 5 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

- **Wybór instrumentów**

Proponowany instrument: umowa międzynarodowa

Inne instrumenty byłyby niewłaściwe z następujących względów.

Stosunki zewnętrzne w dziedzinie lotnictwa można uregulować jedynie przez umowy międzynarodowe.

4. Wpływ na budżet

Wniosek nie ma wpływu na budżet Unii.

2014/0008 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie podpisania, w imieniu Unii Europejskiej, i tymczasowego stosowania Umowy o wspólnym obszarze lotniczym między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi a Ukrainą

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 100 ust. 2 w związku z art. 218 ust. 5,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) W dniu 12 grudnia 2006 r. Rada upoważniła Komisję do rozpoczęcia negocjacji. Negocjacje zakończyły się parafowaniem Umowy w dniu 28 listopada 2013 r.

(2) Umowa stwarza równe i jednolite warunki dostępu do rynku dla wszystkich unijnych przewoźników i określa nowe mechanizmy współpracy między Unią Europejską a Ukrainą w zakresie regulacji i konwergencji w obszarach mających zasadnicze znaczenie dla bezpiecznego i skutecznego wykonywania przewozów lotniczych.

(3) Umowa powinna zatem zostać podpisana w imieniu Unii Europejskiej, z zastrzeżeniem jej zawarcia w późniejszym terminie.

(4) W celu zapewnienia korzyści wynikających z Umowy tak wcześnie, jak to możliwe, należy ją stosować tymczasowo,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

1. Niniejszym zatwierdza się w imieniu Unii podpisanie Umowy o wspólnym obszarze lotniczym między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi a Ukrainą, z zastrzeżeniem jej zawarcia.

   Tekst Umowy, która ma zostać podpisana, jest załączony do niniejszej decyzji.

Artykuł 2

Sekretariat Generalny Rady ustanawia instrument przekazujący pełne uprawnienia do podpisania Umowy, z zastrzeżeniem jej zawarcia, osobie wskazanej lub osobom wskazanym przez negocjatora umowy.

Artykuł 3

Do czasu wejścia w życie Umowy jest ona stosowana tymczasowo, zgodnie z art. 38 umowy, od dnia jej podpisania.

Artykuł 4

We Wspólnym Komitecie ustanowionym na podstawie art. 29 Umowy Unia Europejska jest reprezentowana przez Komisję.

Artykuł 5

1. Komisja reprezentuje Unię w postępowaniach dotyczących rozstrzygania sporów, określonych w art. 30 Umowy.

2. Decyzje dotyczące wszystkich właściwych działań podejmowanych na podstawie art. 30 Umowy w sprawach wchodzących w zakres kompetencji Unii są podejmowane przez Komisję w porozumieniu ze specjalnym komitetem złożonym z przedstawicieli państw członkowskich wyznaczonych przez Radę.

Artykuł 6

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej przyjęcia.

Sporządzono w Strasburgu dnia […] r.

W imieniu Rady
Przewodniczący
[...]